

• Setmanari català •

Redacció y Administració:

Carrer de Parelladas, 9

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sitges, un trimetres, 1'50 pessetas
Espanya, un any, 7⁴ id.
Extranger, un any, 2'50 pesos (or)

Anuncis, Esquelas, Remittits
y Reclams a preus convencionals

DR. MAGIN FARRAN

Cirujano - DENTISTA
NORTEAMERICANO

VILLANUEVA Y GELTRU

Rambla Principal, n.º 51

Horas de visita · Días laborables

Los lunes y martes:
de 2 y media á 6 de la tarde;
miércoles: de 9 y media á una.

El comerç de Turquia durant la guerra

Ab aquest títol publica el periòdic *Le Jeune Turc* un article del que extracto els següents paràgrafs:

«Fa un any que dura la guerra ab Italia y desde allavores s'è troben interrompudes les relacions comercials ab dit país; ¿qué ha fet el Govern Otomà durant aquell període per reemplaçar les relacions comercials interrompudes ab Italia pera el desenrotillat del comerç ab altres païssos? ¿qué ha fet en particular per activar l'importació de mercancies d'Europa y d'Amèrica? Res, absolutament res.

»Les consecuències no s'han fet esperar. L'estadística ha indicat tots els mesos una disminució en les transaccions comercials, sense que ningú, sembla, se'n hagi preocupat, malgrat la disminució constant mensual de la renda d'Aduanes.

»Els ingressos dels drets d'importació comparats ab els dels mesos immediatament anteriors a la declaració de la guerra donen els següents poch satisfactoris resultats:

Novembre de 1911	menys	Piastres	5.051.452
Desembre	»	»	9.331.729
Janer de 1912	més	»	725.911
Febrer	menys	»	2.947.268
De Març a últims de Juny de 1912	»	16.540.551	

En vuit mesos els drets d'entrada acusen, per tant, una baixa total de 33.155.001 piastres: considerant que els drets d'Aduana son de 11% ad valorem, resulta una disminució de 301.409.830 piastres importades durant els últims vuit mesos.

»Les mercancies italianes importades en Turquia representaven, segons l'última estadística, un valor total de vora 301.000.000 de piastres, en l'any econòmic de 1925 (14 de Matç de 1909 a 13 de Març de 1910) resultant que la disminució en els vuit mesos ha superat a la totalitat de l'importació anual de mercancies italianes: o sigui per un any un total en contra de l'importació de 450 millions de piastres, es dir, el 50% més de la part importada d'Italia.

»Y no es això tot, ja que durant els últims mesos anteriors a la guerra el comerç acusava un moviment d'alça que segurament hauria continuat a no haver estallat la guerra.

»Les mercancies italianes poden ser fàcilment reemplaçades per la competència dels demés païssos, però res se va fer per induir als importadors indígenes a desenrotillar les relacions comercials. El Govern tampoc feu res per aliviar les condicions del crèdit, condicions que tant se dificultaren per causa de la guerra. Es cert que els negociants varen lograr evitar quiebres importants, però això fou insuficient: la limitació del crèdit portà la limitació del Comerç com ho demostren les xifres precitades.

»El Govern hauria hagut d'enviar, ans que tot, missions comercials al extranger pera estableir noves relacions comercials y pera lograr fomentar en gene-

ral les transaccions mercantils creant compensacions pera les mercancies italianes, però res se va fer y res se fa encare: primerament perque hauria sigut necessari desenrotillar les relacions durant la guerra y segonament perque el foment del comerç es el millor medi pera interessar en pro de Turquia al extranger y, per consegüent, el medi més indicat pera una política de penetració pacífica.»

No hi ha dubte que si el comerç de Turquia, secundat pel Govern Imperial, hagués pres certes iniciatives en el sentit indicat pel articulista aquestes haurien produït son efecte; per lo menys, haurien atenuat la desconfiança latent contra el comerç otomà, acreuada pels aconteixements polítics y confirmada per l'actitud que desd'el principi de la guerra observaren els establiments bancaris que's afanyaren a limitar y hasta a anular els credits que consentien als comerciants de Turquia, veientse aquells així privats dels medis indispensables pera afirmar sa solvencia y obligats a cobrir els descoberts ab sos banquers, aplaçant tan quant varen poguer el pago de les factures pendents, procurant, mentres tant, realisar llurs credits y llurs existències pera sustituir ab tals ingressos el descompte que se'n hi negava.

Fou, doncs, materialment impossible infundir confiança als exportadors, els quals, per part seva, davant la situació creada, exigiren el pago al comptat y en sa majoria avans d' efectuar qualsevol envío.

Els comerciants otomans se dedicaren avans de tot a realisar lo avans y millor possible llurs existències y llurs habers pera evitar una suspensió de pagos o una quiebra a la que no hi havia lloc per raó del excess d' actiu sobre'l passiu.

La consecuència natural de la disminució de genres en el mercat per manca de recursos immediats permetent als comerciants reemplaçarlos a mida que aquells se venien, fou que paguinament y ab preus més elevats se realisaren les mercancies existents y se cobraren els credits pendents y, automàticament, pogueren els comerciants otomans atendre a llurs compromisos ab llurs propis recursos ja que's trobaven privats dels credits bancaris.

La crisi comercial ha sigut així meteix funesta al Erari per la disminució dels ingressos d'Aduanes y ha permès als comerciants otomans desferse d'un stock considerable de genres, trobantse actualment els mercats otomans desproveits de mercancies.

Que tal situació no pot prologarse indefinidament es evident, però si, com s'espera la pau ab Italia es en breu un fet y si s'logra solucionar les difficultats interiors, les transaccions comercials pendràn tot seguit un gran increment, reviurán en aquells centres financers la confiança y Turquia podrà probar una vegada més al comerç mundial sa vitalitat mercantil y demostrarà que l'seu crèdit pot eixir lliure de les més greus crisi.

Es indubitable que tots els païssos industrials que en Turquia operen aculliran ab entusiasme les propostes del comerç otomà necessitat de genres y aquesta ocasió es com cap altra de propicia pera que els exportadors espanyols facin un nou esforç y procurin implantar llurs productes en aquest Imperi, sobre tot si's

té en compte que encara que firmada la pau, Italia tardarà en recuperar en els mercats del proper Orient el lloc preeminent que ocupava avans de la guerra.

J. FERNÁNDEZ GUILLAMET

Agent del Centre de Comerç Exterior y Explotació Comercial de Turquia, Estats Danubians y Egipci

Constantinopla, 21 de Septembre de 1912

Instalacions elèctriques

Informe de la C. de O. y O. llegit en la sessió municipal de 7 d' aquest mes y deixat sobre la taula fins la sessió pròxima.

• ILMO. AYUNTAMIENTO:

Por acuerdos municipales de 20 de Junio, de 14 de Agosto y de 12 de Septiembre últimos, vinieron a informe de la suscrita Comisión de Obras y Ornato cuatro instancias de otras tantas empresas, solicitando permiso para efectuar en esta villa instalaciones destinadas a suministrar fluido eléctrico para luz y fuerza motriz. A tres de las referidas instancias se acompañaban los correspondientes Planos de distribución y Memorias explicativas.

La complejidad y la importancia de las cuestiones sometidas al estudio de la C. de O. y O., han llevado a examinar prolídicamente los términos del problema que plantean. Por una parte, ha debido hacerse eco del general deseo de facilitar, cuanto sea posible, la dotación a esta localidad de una mejora tan favorable al desarrollo fabril e industrial y a la modernización del sistema de alumbrado público y particular, por otra, ha tenido que fijarse en la conveniencia de no dificultar el tránsito rodado y pedestre y de evitar incomodidades y molestias a los transeuntes, prohibiendo la obstrucción de la vía pública; en la necesidad de proteger la belleza de la población, no consintiendo el afeamiento de sus calles, plazas y paseos con instalaciones antiespéticas; y en la obligación de garantizar la seguridad del vecindario; — y jamás ha podido olvidar la precisión de atemperarse a los preceptos de la legislación vigente, procurando excogitar fórmulas equitativas, que harmonicen los intereses públicos y privados a beneficio del respeto al derecho que al Municipio y a los particulares respectivamente asista.

Mas, para dar al informe de la Comisión alguna consistencia, no basta conocer las circunstancias especiales de esta localidad y considerar desde el punto de vista legal las peticiones, sino que ha de atenderse, también, y muy preferentemente, al aspecto técnico de los proyectos. Profanos en materia de electricidad, los infrascritos Comisionados han creído indispensable, pues, asesorarse de persona competente, y usando de las atribuciones que les fueron conferidas al encargárselos el trabajo que hoy rinden, acudieron a D. Alfonso García Font, Ingeniero Asesor del Ilmo. Ayuntamiento, encargándosele un dictamen en qué fundar las condiciones facultativas exigibles a las empresas instaladoras; y el Sr. García Font dictaminó con fecha 21 de Octubre próximo pasado.

Simultáneamente la Comisión se enteraba de lo que acerca de instalaciones eléctricas previenen las Ordenanzas Municipales de Barcelona; de lo que en otras poblaciones subalternas, como en Villanueva y Geltrú, y en Vilafranca del Penàs, tenían acordado ó en proyecto los respectivos Ayuntamientos; y de lo que establecen la Ley de 28 de Marzo de 1900, el Reglamento de 7 de Octubre de 1904 y demás preceptos legales aplicables. De adoptarse un criterio restrictivo e intransigente, debería exigirse, como preferible por múltiples conceptos, la conducción subterránea de todos los cables, de alta y de baja tensión; pero semejante exigencia equivaldría a la negativa del permiso para distribuir fluido eléctrico en Sitges, ya que la escasa densidad

de población en esta villa imposibilitaría económicamente el negocio. Por lo tanto, si de verdad se quiere dotar esta localidad de fluido eléctrico para luz y fuerza motriz, ha de renunciarse a imponer la total conducción subterránea, autorizando que sea aérea la red de distribución.

Conforme expresa en la base 11.ª de su dictamen el Sr. García Font, mejor que la corriente alterna de que intentan servirse las tres empresas que presentan proyectos de tendido de cables, sería transformar la corriente eléctrica alterna en continua. Pero si bien la última forma es más recomendable en razón a ofrecer menos peligro que la primera, ha de observarse que ambas son admitidas por la ley, que el facultativo asesor ni siquiera aconseja se prescinda en absoluto de la corriente alterna para la distribución de energía, y que en la mayor parte de poblaciones se autoriza esta corriente, tal vez por resultar de producción más económica que la continua.

En virtud de todo lo expuesto; apreciadas las especiales circunstancias de ornato, vialidad y seguridad dignas de tenerse en cuenta en esta villa; hecho el debido mérito de los antecedentes aportados, y vistos los artículos 72, 73, 137 y concordantes de la vigente Ley Municipal, la Comisión informante entiende que ante todo urge sentar las condiciones con sujeción a las cuales podrán autorizarse las instalaciones eléctricas, proyectadas o que en lo sucesivo se proyecten en Sitges, y a tal propósito somete a la aprobación de V. I. las siguientes

REGLAS

1.ª Se prohíbe la instalación de cables aéreos de alta tensión en el casco de la villa, debiendo conducirse aquéllos subterráneamente a los diferentes transformadores de alta y baja tensión.

2.ª Los transformadores que haya que instalar dentro la población no podrán establecerse en la vía pública, sino en locales inhabitados por personas extrañas a esta industria.

3.ª Fueras del casco de la villa, la instalación de transformadores podrá efectuarse indistintamente sobre postes o en locales que reunan las condiciones expresadas en la regla anterior.

4.ª A los efectos del presente reglamento, se extenderá por casco de la población la superficie limitada por el mar y el lado exterior de las calles de Port Alegre, Torrente de San Damián, Carretera de Barcelona a Santa Cruz de Calafell, *Cami fondo o dels casalots*, Plaza y Calle de España (antes de la Bassa Rodona) y Calle de Bernardo Fernández (antes de San Salvador).

5.ª A toda solicitud de permiso para instalaciones de distribución que deban ser en parte subterránea, se acompañará planos, perfiles y descripciones de detalle con indicación exacta del recorrido de la canalización.

6.ª El concesionario vendrá obligado a dejar en perfecto estado, a satisfacción del Ayuntamiento, el piso de las calles que tengan que ser abiertas.

7.ª El concesionario entregará al Ayuntamiento un plano y perfiles de los sitios por donde pase el cable subterráneo, a fin de evitar desgracias en obras sucesivas, para las cuales será indispensable la previa licencia de la Corporación Municipal.

8.ª La tensión de distribución dentro el casco de la villa no podrá exceder de 220 voltios entre fases y de 125 entre fase y neutro.

9.ª Las líneas aéreas de distribución, que podrán ser alimentadas por feeders tendidos a la altura legal sobre la cubierta de los edificios, se colocarán de manera que el elemento más próximo a tierra tenga una mínima elevación de seis metros sobre la rasante de la acera respectiva, y en cada calle correrán por debajo de las cornisas de los edificios más altos, junto y paralelamente a las mismas, por el lado que el Ayuntamiento señale en cada caso. Las dificultades que en la práctica se ofrezcan para la observancia de esta regla las resolverán de común acuerdo la Corporación Municipal y el concesionario.

10.ª Cualquier perjuicio o deterioro que pudiese ocurrir en las fincas por la colocación de palomillas, tendrá que repararlo a sus costas el concesionario.

11.ª Las palomillas que se empleen para soportar la red aérea deberán ser de hierro fundido en sección de cruz, ó de hierro tubular, con los aisladores dispuestos verticalmente.

12.ª Sólo se autorizará el emplazamiento de postes en los sitios no edificados ó donde el propietario del edificio no permita empotrar palomillas en la correspondiente fachada, debiendo, en tales casos, acordarse el Ayuntamiento y el concesionario, respecto al punto de instalación. Los postes serán de hierro tubular ó armado, y estarán aislados del circuito.

13.ª Los cables aéreos serán de cobre, recubiertos con envolvente aisladora.

14.ª El comienzo de los trabajos de ejecución y emplazamiento, así como el paso del fluido eléctrico, que no podrán realizarse sin la previa autorización superior y la observancia de las prescripciones legales y municipales pertinentes, deberán ser avisados al Ayuntamiento con ocho días de antelación.

15.ª Anualmente, en la primera quincena del mes de Enero, el concesionario deberá presentar un estado indicativo de las modificaciones, adiciones ó supresiones de que la red haya sido objeto, y dicho documento se unirá al expediente de su razón.

16.ª Sin perjuicio de la caducidad establecida por la legislación vigente, se impone á todo concesionario la obligación de abrir y prestar el servicio público regular dentro el plazo de 2 años desde la fecha en que se le otorgue la correspondiente concesión, quedando, en caso contrario, de propiedad absoluta del Municipio, todos los postes, palomillas y cables instalados en la vía pública.

17.ª Las empresas y particulares que suministren ó se sirvan de fluido eléctrico para luz y fuerza, necesitarán permiso municipal para cada instalación que proyecten.

18.ª Las lámparas de arco voltaico se protegerán por medio de linternas que impidan la caída de chispas ó partículas incandescentes de carburo, y en los puntos donde pueda haber materias inflamables se colocará en las partes abiertas de la linterna una tela metálica para detener las chispas. Las linternas estarán aisladas del circuito.

19.ª Los permisos para emplazamiento de postes y tendido de cables subterráneos ó aéreos en las vías públicas de esta localidad, se concederán mediante el abono del arbitrio que el Ayuntamiento establezca, y con sujeción, no sólo a cuanto estatuya la legislación vigente, sinó también á las disposiciones de este reglamento y demás de policía urbana y de seguridad que la Corporación Municipal acuerde.

En las precedentes reglas se omite consignar lo que, por hallarse determinado en la Ley de 23 de Marzo de 1900 ó en el Reglamento de 7 de Octubre de 1904, de añadirse á ellas constituiría una repetición superflua. Dichas reglas mejor han de considerarse desarrollo ó complemento de la legislación vigente, en cuanto, siendo potestativo de los Ayuntamientos, se estima adecuado á las necesidades y conveniencias de esta localidad.

Literalmente unas y substancialmente otras, las condiciones propuestas son entresacadas de las que se han consultado, á saber: de las de Vilafranca y del dictamen facultativo, las 1.ª, 2.ª, 6.ª, 9.ª, 10.ª y 14.ª; de las de Vilafranca, las 7.ª y 16.ª; de las del dictamen, las 3.ª, 4.ª, 5.ª, 8.ª, 11.ª, 12.ª, 13.ª y 15.ª; de las Ordenanzas Municipales de Barcelona y del dictamen facultativo, la 17.ª, y de las mencionadas O. M., la 18.ª. Son nuevas parte de las 4.ª, 9.ª, 11.ª y 12.ª y 19.ª.—Del dictamen facultativo se han suprimido: la base 12.ª, porque viene á ser reproducción de lo que dispone el artículo 35 del Reglamento de 7 de Octubre de 1904, y la 14.ª, de carácter puramente administrativo, porque resuelve prematuramente una cuestión tan ardua como la del arbitrio municipal imponible á las instalaciones eléctricas, que la Comisión cree ha de merecer especial estudio de V. I. Por fin, la base 17.ª se ha reformado en el sentido de conservar el Ayuntamiento las atribuciones de su competencia.

V. I., empero, acordará, como siempre, lo que más acertado considere.

En las Casas Consistoriales de Sitges, á 5 de Noviembre de 1912. — La C. de O. y O. — El Presidente = Jose Parera. — Los Vocales = Francisco Ill = José Selva = Juan Mitjans. — Claudio Mas Jornet, S.^o

Missa nova

Conforme anunciavem en nostre últim número, ell prop passat divendres en aquesta Iglesia parroquial celebrà sa primera Missa el nou sacerdot, apreciat amic y compatici nostre, Reverent Mossén Antoni Batlle y Mestre.

A dos quarts d'onze ocupen el presbiteri els pares y padrins del nou celebrant, gran nombre de sacerdotes convidats y els seyors Arcalde, don Pere Carbonell, parent del nou sacerdot, Cordero de la Junta d' Obra, Carbonell Batlle y Canals, comensà el solemni Ofici, assistint al Reverent Batlle el senyor Rector de Olesa, Mossén Garriga de diaca, Beneficiat dels Sants Just y Pastor de Barcelona, Dr. Pou de subdiaca, vicaris que havien sigut d'aquesta parroquia, de pàdrí d' altar revestit de capa pluvial Monsenyor Brullà, dignissim Rector d'aquesta parroquia, y de

mestre de ceremonies el Reverent Farrán Dini, prevere, acompañats de quatre frares. La casulla del nou celebrant, riquíssim present de llurs pares, y artística reproducció dels exemplars gòtics del segle dotzé, honren en gran manera a l'autora del progepte Na Dolors Gimpeña, y a la distingida germana y padrina del celebrant, Na María de les Mercés, executora insuperable del difícil progepte, en el que hi ha esmerat prop de dos anys de continuada tasca. El cálzer, delicada obra d' orfebreria, era obsequi del senyor Rector, seguent de la familia Cañals el Missal.

La capella de música de la parroquia dirigida, pel Sr. Torrents y reforçada per valiosos elements de la capital, executa d'una manera impecable la grandiosa Missa segona Pontifical del Abat Perosi.

El sermó, confiat al elocuent orador y catedràtic del celebrant, l' illustre canonge de la Seu Tarragonina Dr. Gumà, resultà una oració saorada verament notabilis sima.

El moment de la Elevació sigué imponent, y al final de la Misa y als acords de la marxa de «Lohengrin», Mossen Batlle donà per primera volta, emocionadíssim, sa primera benedicció, que va rebre tothom agenollat.

Seguidament s'entonà solemne «Te Deum», passant el clero, pares, padrins, avia y concurrents a besar les mans del nou sacerdot.

Després de la festa els convidats a la mateixa foren obsequiats al «Pabelló de Mar» ab un espléndit àpat servit ab el bon gust a que 'ns té acostumats el seu propietari.

Envíem la nostre felicitació al nou celebrant, qui rebé innombrables presents que no detallèm per no incorre en involuntaries omissions; tentla extnesiva als seus pares, avia, oncles y al senyor Rector de aquesta parroquia.

Sessió del Ajuntament

ORDINARIA DEL 7

Se celebrà de segona convocatoria, baix la presidencia del Sr. Arcalde y ab l'assistència dels regidors senyors Querol, Dalmau, Parera, Yll, Selva, Julià, Mitjans y Durán.

Llegida y aprova la acta de la sessió anterior, es donà lectura al estat, presentat pel Sr. Administrador de Consums, de les espècies subjectes an aquell impost introduïdes en questa vila durant el passat mes d' Octubre, ab l' import dels drets d' entrada devengats per les meteixes, quin total puja a 4.212,37 pessetes.

A continuació va donar-se lectura al informe donat per la Comissió d' Obres y Ornament a les instances de quatre diferents empreses que han solicitat la implantació en la nostra vila dels serveys d' enllumenat y forsa motriu per medi del fluid elèctric; informe que en altre lloc de aquest número publiquem integralment.

El Sr. Parera, President de la esmentada Comissió, va proposar que'l referit document quedés sobre la taula fins la pròxima sessió a l'objecte de que pogués esser estudiat convenientment per tots els regidors.

En Julià, a qui may se li assenta bé res de lo que fan els altres, que precisament és tot lo de bò que ve fentse, ja hi tingue que dir, y, no sabent de un modo concret en que agafarse, per por de cremar-se 'ls dits fos per allá hontos, surti ab la cansó de que la simple lectura del informe li havia causat un efecte poch satisfactori; manifestació a la qual objectà En Querol qu'ell no era impresionista.

Se aprovaren variis comptes: per jornals y per tinta especial que s' emplea al Escorxador.

El Consistori va enterar-se de que l' Concejal depositari de fondos municipals havia presentat carta de pago acreditativa de haver fet efectiu l' impost sobre pagos corresponent al segon trimestre d'enguany.

Se acordà la distribució de fondos pera el present mes.

Es concedeix permís a D. Joan Gual pera obrir un portal en la fatxada lateral de la seva casa núm. 1 de la Carretera Vella, cantonada al carrer d' Espalter.

Llegida una comunicació del Sr. Enginyer Quefe de la Companyia dels Ferrocarrils de M. Z. y A. manifestant la conveniència de adquirir un tros de terreny propietat del Municipi y llindant ab altre de la mateixa Companyia, se acorda que l' assumptu passi a la Comissió corresponent pera el seu informe.

Se acorda que la Comissió d' Obres y Ornament dictaminí respecte a les condicions en que les empreses de serveys públics que tenen necessitat de fer excavacions o d'obrir rases en els carrers, han de deixar el pis d' aquéstos després de cobertes aquélls.

Passa també a informe de la Comissió corresponent una moció del Sr. Durán referent a la conveniència de que l' Ajuntament estudij la manera de construir uns safreixos que reuneixin les condicions aconsellades per la higiene.

Es comissiona a la Presidència pera que en nom de l'Ajuntament gestioni que en la fàtxada de l' Assil de Sant Josep s'hi instalí un fanal de petroli o acetilé, ja que per allí no hi passa el gas.

El Sr. Yll demana que s'facin complir les disposicions higièniques que hi ha dictades ab referència a la forma de treure les comunes de les cases, proposant que al solicitar el corresponent permís pera ferho, l'Ajuntament faciliti el sulfat de ferro necessari, medianat el pago del seu impost. Passa a informe de la Comissió correspondent.

Es tracta d'algún altre assumptu de relativa importància y s'aixeca la sessió al cap d'una hora y mitja que s'havia comensat.

Breviari

Glosa tardoral

Tinc al davant un gerro de crisantemes grogues, blanques y aliades. Un gerro que un bon familiar m'ha dut de Cévres. La meva cosina seu al piano passejant sos dits primis y imperials damunt les teclles blanques, y el llinternó de pantalla verda difond una llum d'insomni. ¿Sentiu la tebiòr d'aquesta capvesprada?

Ella va filtrantse en mon esperit y s'escapa tota ondulant pels papers y folletons, y els llibres bells que constantment diuen, desde sos prestatges, la poesia èpica y el madrigal gentil. Rès sospita de rès, y, no obstant, l'imaginació meva furga en aquell calaix de la cònsola, overt com per etzar, que arxiva ab amo-rosa cura lletres de noyes gayes y cavallers amics.

Aquesta perfumada carta que rau tan ben plegada en el flanc esquer, sembla queixarse del pès opresor del sobré, y sa melangiosa queixa m'arriba fins al cor. Vina, página rosa y blava, a pòrtarme de nou la olor amada dels vergers d'Italia y a contarme l'èxit sorollós de l'art de la teva autora en mitjà dels grans artistes; diguem altra cop l'ardor ab que fores escrita y els recorts passionals ab que t'creares, perque avuy com avuy ja de pols y fum y aridesa s'és feta la teva realitat.

Y aquella altra breu y senzilla que geu sota la tan dolcament coqueta, ¿no llensa també un pregón esglay? Descloute, ferma escriptura masculina, y proclama la virior dels versos que t'motiven, llegits en amical tertulia la passada primavera.

Mes jay! per què amargar ab fulles seques del passat els pensaments molt tendres que m'arriven de les vènives flors? La tarda s'és del tot obscurida y encara m'ieu llenarme al meus esperitualls fruiments. Ibsen me servirà l'aliment d'avuy, y m'distreúra de l'exil de les donzelles hermoses que moren ab la serenitat de les verges, com si s'entreguessin a la més dolsa dormició.

La pianista ha parat, seu a vora meu y broda. Una saludable olor casolana penetra per les esclèctxes de la closa porta y incensa tota la cambra, morada plena de recullit ambient.

HELIUS

Reforma del Cap de la Vila

Aquesta importantíssima millora, divuyt anys enrera, projectada per l'Ajuntament, y sempre deixada de banda per dificultats econòmiques fins ara insuperables, sembla, a darrera hora, estar en vies de pròxima realització.

Mitjansant alguna modificació del plan, y segur de que l'Ajuntament s'afanyarà a remoure els obstacles que pugui destorbar la empresa, un entusiasta patrici, estimat amic nostre, es proposa dur a terme la desitjada reforma. Y tenim noticies de que ja en la pròxima sessió municipal es formularà una moció encaminada a que s'rectifiqui y s'activi l'expedient d'expropiació de les tres finques afectades pel projecte.

Doném aquesta informació, no dubtant de que tots els bons sitgetans en sentirán goig y en la esperança de que la Corporació popular posará l'major interès en que ben aviat sigui un fet una millora tan sentida y que tant contribuirà a l'embelliment de nostra vila.

Glosa

Al amic Mossén Antoni Balle

Jo sóc una vila blanca y xalesta, tota abocada damunt del mar; com castellana que 'n sa finestra reb la cansó d'un bell joglar. De nit y dia el mar li canta cansons ingènues sens mai parar, hont rimats vibrén per sa veu santa, atzurs esplèndits ab llum solar. Per escoltarlo, ja d'ell captiva, ha fet dels dies etern moment... ja canti plàcit ja ab veu aspira, ella l'escolta devotament.

Per l'ona empesos els ritmes pugen, pugen a dirli bells estramps d'or: versos de veles que del port fugen de blanques boires que al cel s'empugen de flocs d'espuma desfets en flor...

Y en cada estrofa que l'mar li dona, de mil secrets hi sent l'encant; secrets ou arreu ella pregona tan candorosa com un infant:

Del naxent dia qu' al cel propaga tot el misteri ella ha sentit, dels mils estels que en son sí amaga, feta mirall de brillant nit; del brill suau del raig de plata qu' extén la lluna en nit serena, del peix inmóbil la xarxa plena, del rem que vibra, del cant qu'esclata en boca roja d'un pescador,

fina delicia d'uns versos d'or qu' ella s'escolta tots fets caricia per lo seu cor...

Tot això escolta la vila blanca, tot això escolta y al cor s'ho tanca; y el bell joglar sempre es per ella nova cansó; que li don bo sempre cantar.

Ja tant la vila del cant qu' adora s'ha omplert el cor; que ja a tota hora te l' llavi en flor.

Y el cant ressona per tot arreu: tota la vila és una veu.

Ab ses palmeres canta l'passeig, qui te 'ls parterres tots odorants; y en los pinars s'ou el fresseig d'un joc d'infants.

Te una armonia cada carrer, que porta un ritme tot falaguer; donen sa nota tots els casals, ab la franquesa dels seus portals que la gracia tenen d'una invitació, hont l'esguart s'atura ple d'admiració...

— Oh la cansó eterna que la mar ens canta, que tota la vila ja n'és resonanta; y aquella llum pura que l'mar dona franca que tota la vila se ne's feta blancal...

— Oh ritme y fulgor que l'heu feta santa!... Damunt tot cantar sento unes campanes qu'a festa conviden con d'unes germanes que pel nom me criden.

La sonanta Iglesia te obert el portal tot de part a part; y es el finestral més obert al mar.

Y mentres dins ella met el vell cantaire ritmes florejents d'atzur d'aire y llum; dins el Temple encés s'enfilava enlayre del incens litúrgic la boyra de fum.

Y en mitjà del altar un novell ministre brillant d'ornaments entona himne sant; y l'cant-plà de l'orga li va acompañant ab les notes cèliques d'un suau registre...

Ja ses mans ungides, que son claretats, axecan el Pà dels convits divins; y 'ls fidels oyents son maravellats del moment solemne que vibra allà dins;

llavors dintre 'ls cors penetra l'efluvi d'un sublim cantar,

y es qu'en aquella hora s'ha fet el connubi del himne del Temple y el cant de la mar.

JOAN JANÉ, Pbre.

Torrelles de Foix, Octubre de 1912.

NOVAS

Divendres a dos quarts de set del vespre's reuni el «Foment de Sitges» al objecte de promoure un acoblament d'industrials y entusiastes patricis pera que, junts y amb el dalit que suggereixen les circumstancies propícies, decidir-se a empender un seguit de millores, les que s'esmentaven en la convocatoria de la reunió y que sense cap mena de

dupte són d'imprescindible necessitat pera el per-

indre progressiu de la nostra vila.

Els bons desitjos del Foment no foren escoltats pels qui hi tenen ben bé el deure; y per l'escassetat de nombre y atenent a l'importància del assumptu s'acordà una Junta de segona convocatoria pera el prop vinent dijous.

La passivitat dels nostres industrials davant del vital problema de la vida és ben incomprendible y no sembla sino que tots, o la major part, nedem en l'abundància de negocis. Creyém qu'és suicida la seva actitud y que en la vienenta reunió del Foment faràn acte de presència aportant ab sos entusiasmes el desitg de millorament traduït en fets.

* * *

Després de haver passat aquí una llarga tempora, no tan llarga encara com nosaltres a dir la veritat desitjarem, l'últim divendres marxa cap a Barcelona, en quin port avuy embarcarà en el transatlàntic «Manuel Calvo», per dirigir-se a Nuevas (Isla de Cuba), punt de sa habitual residència y hont és soci de la important casa comercial «Carreras Hnos. y C.», nostre apreciadíssim amic y compatrioti D. Joseph Carreras Robert, junt ab la seva distingida esposa D. Tresa Carvajal y els seus fills Pere Manuel, Joseph, Daniel y María Teresa.

A donalshi comiat acudiren a la Estació, ademés dels seus familiars, bon número de conveins, que a ben seguir anyoraran la seva ausència.

Desitgem als expedicionaris un felís viatge y un prompte retorn entre nosaltres, y en son nom els despedim de totes aquelles personnes de qui ells personalment no han pogut ferho.

* * *

La Junta Central de la Societat Espanyola de Salvament de Naufragis ha remés ja a la Comissió local els xubasquers y ermitles ab destí als tripulants del bot-savavides que tenim aquí.

* * *

El dia 2 del corrent mes va arribar al port de la Havana, sense novetat, el trasatlàntic que desde Santander ha conduit a n' aquella illa als nostres benvolguts amics y compatriots D. Rafael Llopis, D. Artur Misas y D. Joseph Gorgas, junts ab ses distingides senyores esposes.

* * *

Demà, dilluns, de deu a una del matí, a la Estació del ferrocarril de aquesta vila serán pagades les porcions de terreny afectat a la doble via en el tres comprés desde la «Casetta del Tío» fins aquesta vila, a tots els propietaris que hagin donat la seva conformitat a la expropiació convinguda.

* * *

A Castellserà (Lleida) ha passat a millor vida, a la edat de 86 anys, la respectable senyora D. Rosa Novell, vda. de Folguera y mare de nostra apreciada conveina D. Teresa Folguera, vda. de Cardó, a qui, al igual que a la demés familia de la finada, transmetem ab tal motiu la expresió del nostre més sentit pesam.

* * *

Ha causat profonda impresió en aquesta vila la trista nova de haver passat a millor vida a Barcelona, en la flor de la seva joventut y després de llarga y cruenta malaltia, la bondadosa y gentil senyoreta D. María Teresa Nubiola Vilanova, tan volguda y apreciada de quants havien tingut ocasió de tractarla y apreciar les belles qualitats morals que l'adornaven.

A la seva apesadada família, a la qual de un quant temps ensa persegueix implacable la dissidència, accompanyem desde aquestes columnes en el penar que novament l'affligeix, desitjantli la necessaria resignació pera soportar tanta desgracia.

* * *

Segons cablegrama de l'Havana, a bord del vapor «Montevideo» ha surtit de aquella ciutat cap a la nostra vila la distingida senyora D. Luz Cardona de Miró, respectable senyora esposa de nostre apreciat compatrioti el general de l'Exèrcit cubà D. Joseph de Miró y Argenter, qui sembla que s'proposa venir a passar una temporada a Sitges.

* * *

Tenim la satisfacció de comuunicar als llegidors que l'nostre simpàtic amic En Miquel Martínez está ja en bona convalescència, després d'una delicada operació que li practicaren dies enrera varies emerencies quirúrgiques de Barcelona.

De tot cor el felicitem, com també a la seva mare y germans, desitjantli que haviat pugui trobar-se, restablert, entre nosaltres.

* * *

Encara quan oficialment deixa de tenirsen noticia, no fora res d'extrany que demà visités aquesta vila el Ministre de Foment, Excm. Sr. D. Miquel Villanueva, si, com té promés si les ocupacions li permeten, assisteix a la inauguració de les obres del pantano de Foix.

IMPREMPTA J. SANTACANA : PARELLADAS, 9 : SITGES

**Compañía Proveedora de Carnes
ALEMANY (S. en C.)**

Proveedores de S. E. el Doctor Laguarda, Obispo de Barcelona; de los Sres. «Badosa y C.» de Garraf; de la fábrica cementos de los Sres. «M. C. Butsems y Fradera» y otras altas empresas.

Domicilio social: San Francisco, 54; SITGES

Está expuesto en sus mesas de la Plaza Mercado dos agujas de ternera procedente de las famosas abacerías de Galicia, á 1 peseta libra m.

Carnero á 0'70 ptas. los 400 gramos.

Cabrito á 1 peseta los 400 gramos.

Castrón á 0'60 ptas. los 400 gramos.

Mesas en la Plaza del Mercado, números 4, 8 y 9

Servicio domicilio por dependientes de la casa

**MAGÍ HILL
RECAUDER de Sitges a Barcelona**

S'ha fet càrrec de l'acreditada «Agència Carbonell», servint ab la mateixa puntuatilitat tots els encarrechs que se li confiin.

SITGES: Carrer Major, 41, pis; y Carrer de Jesús, 4

BARCELONA: Gignàs, 12; Petritxol, 12; y Passeig de Gracia, 56

DOS VIATGES DIARIS

Máquinas SINGER

para coser y bordar y para toda clase de Industria en que se emplea la costura.

SE CEDEN TODAS LOS MODELOS A 250 pesetas semanales

Las hay Industriales, Domésticas Rotativas, Oscilantes, Vibrantes y Familiar reciproca.

PIDANSE CATALOGOS ILUSTRADOS

Representante en Sitges:

JOSE SELVA: Calle Ayuga, 4

en donde encontrarán, como siempre, toda clase de piezas, agujas y demás accesorios exclusivamente para las acreditadas máquinas de la CASA SINGER.

APRENENT Se'n necessita un en aquesta Imprenta

SOBRE-MONEDER

PEXA LA CIRCULACIÓ DE VALORS EN MATERIAU.

Servet Postal Oficial, creat per Real Decret de 30 de Novembre de 1899

El Sobre-Moneder circula entre tots els pobles de la Península, Illes Balears, Canàries i Costes d'Africa, y abont no hi ha legi Administració de Correus, estan obligats a admetre' a la circulació els carters y peatons rurals. El Sobre-Moneder es el medi més cómod, sençill y segur per remetre diners per correus certificat, des de cinc céntims fins a 50 pessetes, en qualsevol classe de moneda y en tota mena de fraccions. Ab el Sobre-Moneder s'evitan al públic les molesties de tots els sistemes de giro; no és necessari el requisit de coneixement y s'entrega pel carter en el domicili del destinatari; encara que sigui en el poble més petit. Es indispensable per encarrerar als Comers, suscripcions de periòdics, demandes de llibres, pensions, mesades, etc., etc. Unic que resolt les dificultats de giro de petites cautxats. El Sobre-Moneder té la garantia del Estat, que abona la cantitat declarada en cas de extravío. La Companyia reraudataria de Tabacs té la exclusiva per la venda del Sobre Moned-r; l'expen en tots els Estanys al preu de 25 céntims y abona als seus expendedors el 10 per 100 de Premi de venta. Las demandes als Representants y subalterns de dita Companyia Arrendataria en cada Província.

Oficina: Serrano, 16; MADRID

Camiseria y Pijateria

32, BOQUERIA, 32

• BARCELONA • *

GRAN ASSORTIT

en

camisas, corbatas, mocadors y tots els articles pertanyents al ram

La Camiseria que ven més barata Especialitat en camisas à mida

Cassadors! Pescadors!

Mosquetons y Cordó d'embragar les muntes
Ams, cordill y pèl pera pescar

Tenda EL PARAISO

Parellades, 9; SITGES

En Alemania el público particular

compra la mayoría de lo que le hace falta al precio de fábrica. No hay razón porque se paguen 50 Ptas. por una cosa, que comprada en el sitio á propósito resulta á Ptas. 30.—La casa abajo firmada ofrece al público español una nueva facilidad para comprar directamente de primera mano al precio original del fabricante todo lo que se fabrica en Alemania y muy especialmente los siguientes objetos:

Relojes de toda clase joyería y platería	(desde 25 Ptas.)
máquinas para retratar	(desde 50 Ptas.)
cinematógrafos	(desde 75 Ptas.)
máquinas para coser	(desde 100 Ptas.)
máquinas para escribir	(desde 75 Ptas.)
bicicletas	(desde 300 Ptas.)
motocicletas	(desde 3000 Ptas.)
automóviles	(desde 3000 Ptas.)
armas de toda clase	
jewelos y lentes de última moda	
muebles de toda clase	
confección para Señora y Caballero	

poniéndose en cuenta el precio original de coste. El beneficio de la casa consiste únicamente en 10 % que se aumentan el precio de coste mencionado.

Por ejemplo: N.º 10000 A, reloj de oro para Señora

precio de coste Ptas. 22'50

más 10 % » 2'50

precio de venta Ptas. 25'00

Se efectúan pedidos desde 25 pesetas en adelante

Facilidades de pago para personas de garantía

En todos los ramos susodichos hay constantemente objetos usados que por cualquier motivo se venden á precios excepcionales.—Una lista mensual de tales ocasiones se manda á quien la deseé. — Pidanse ofertas (incluyendo el sello para la contestación) á la casa

Arnold Feuer, Berlin-Charlottenburg, Gervinusstr. 24

Los respectivos catálogos con dibujos y precios se mandan contra envío de 1 peseta en sellos de correo que el hacer un pedido se deduce del importe. Indíquese el artículo que se desea.

Cartas para Alemania cuestan 25 céntimos. No se pueden admitir las cartas insuficientemente franqueadas.

Se admiten representantes serios

- PHOSPHORRENAL - Robert -
RECONSTITUYENTE